

15. Міжнародні та національні стандарти корпоративного управління : збірник кодексів та принципів. К. : Міжнародна фінансова корпорація, 2002. 254 с.

16. Вінник О.М. Корпоративні і партнерські відносини: проблеми правового регулювання : монографія. К. : Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва НАПрН України, 2010. 166 с.

17. Про державно-приватне партнерство : Закон України від 01.07.2010 р. ВВР. 2010. № 40. Ст. 524. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>

18. Progressing the Waterview Connection as a Public Private Partnership. An investigation of the value of a public private partnership. Report of the Waterview Connection / Procurement Steering Group. 2008. 48 с. URL: <http://www.treasury.govt.nz/publications/informationreleases/waterview/wcpsg-report-26jun08/wcpsg-report-26jun08.pdf>

*Сороченко Антон Валерійович – кандидат юридичних наук, доцент кафедри публічного управління та публічної служби Національної академії державного управління при Президентові України.

Стаття надійшла до редакції 29 вересня 2018 р.

УДК 351:339

Ольга Червякова *

ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНА МОДЕЛЬ ПОБУДОВИ ДЕРЖАВНОГО УСТРОЮ УКРАЇНИ

У статті визначаються вектори розвитку державного устрою України в напрямку євроінтеграції, це формує нову євроінтеграційну модель країни, що характеризується: поєднанням міжнародного та національного порядку денного; посиленням міжсекторальної інтеграції та чіткої політичної волі; взаємодії влади та суспільства, цілеспрямованої участі у цьому процесі «звичайних» пересічних громадян; безперервною взаємодією, координацією та співробітництвом; механізмами взаємної відповідальності та оцінки стану виконання; конкретними планами дій щодо реалізації положень міжнародних угод; чіткою системою моніторингу, яка забезпечує узгодженість усіх державних програм і заходів із цілями, закріпленими міжнародними угодами.

Ключові слова: державний устрій, державне управління, євроінтеграція, євроінтеграційна модель.

Червякова О. В. Евроинтеграционная модель построения государственного устройства Украины.

В статье определяются векторы развития государственного устройства Украины в направлении евроинтеграции, это формирует новую евроинтеграционную модель страны, что характеризуется: сочетанием международной и национальной повестки дня; усилением межведомственной интеграции и четкой политической воли; взаимодействием власти и общества, целенаправленным участием в этом процессе «обычных» рядовых граждан; непрерывным взаимодействием, координацией и сотрудничеством; механизмами взаимной ответственности и оценки состояния выполнения; конкретными планами действий по реализации положений международных соглашений; четкой системой мониторинга, которая обеспечивает согласованность всех государственных программ и мероприятий с целями, закреплёнными международными соглашениями.

Ключевые слова: государственное устройство, государственное управление, евроинтеграция, евроинтеграционная модель.

Chervyakova O. V. European integration model state device construction of Ukraine.

The article defines the state structure development vectors in Ukraine in the direction of European integration. This forms the new European integration model of the country, which is character-

ized by: a combination of international and national agenda; strengthening interagency integration and clear political will; the interaction of power and society, the purposeful participation in this process of «ordinary» citizens; continuous interaction, coordination and cooperation; mechanisms of mutual responsibility and the state execution assessment; concrete plans for action on the implementation of the provisions of international agreements; a clear monitoring system that ensures the coherence of all government programs and activities with the goals set out in international agreements.

Keywords: *state system, public administration, European integration, European integration model.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Реформування державного управління та становлення публічного управління в Україні охоплює різні сфери життєдіяльності суспільства та рівні державного управління. Трансформаційні процеси державного управління мають зовнішній глобалізаційний вплив у рамках геополітики і вплив окремих держав у рамках заключних угод; внутрішній вплив здебільшого пов'язаний зі суспільними змінами, що, з одного боку, є реакцією на державно-управлінське рішення, а з іншого боку – також результатом глобалізаційних процесів, перш за все розвитку інформаційно-комунікативних технологій. Також зростає роль організацій-посередників, міжурядових, позаурядових і «надурядових» структур, численних «тіньових» консенсусів, загальносвітових форумів, самітів, конгресів. Це свідчить про те, що в наші дні активно формується «вселенський» погляд на світ, прив'язаний до стратегічних національних інтересів окремих країн і глобальної політичної гри. Для України визначені вектори розвитку державного устрою в напрямку євроінтеграції, що формує нову євроінтеграційну модель країни.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Євроінтеграційними аспектами побудови державного устрою займаються переважно інституції ЄС, публікації праць авторів [8–22] є джерелами інформації цього дослідження. Різні аспекти державного управління в умовах європейської інтеграції України також досліджують українські вчені: О. Л. Копиленко, Є. Р. Бершеда, Ю. О. Волошин, І. М. Мищак, В. Д. Бакуменко, К. О. Ващенко, І. А. Грицяк, С. В. Загороднюк, О. М. Руденко, Ю. В. Палагнюк, Ю. П. Сурмін та ін.

Постановка завдання. У статті визначаються вектори розвитку державного устрою України в напрямку євроінтеграції та складові євроінтеграційної моделі країни.

Виклад основного матеріалу. У сучасних умовах створюються нові моделі державного устрою України. Обставини, що сприятимуть цьому процесові, можна охарактеризувати таким чином:

- поєднання міжнародного та національного порядку денного;
- посилена міжсекторальна інтеграція та чітка політична воля;
- взаємодія влади та суспільства, цілеспрямована участь у цьому процесі «звичайних» пересічних громадян;
- безперервна взаємодія, координація та співробітництво;
- механізми взаємної відповідальності та оцінки стану виконання;
- конкретні плани дій щодо реалізації положень міжнародних угод;
- чітка система моніторингу, яка забезпечує узгодженість усіх державних програм і заходів із цілями, закріпленими міжнародними угодами.

За даними журналу **Forbes** [18] допомога Європейського Союзу Україні складає майже **200** проектів технічної допомоги ЄС (на загальну суму близько **262,7** млн євро), п'ять програм секторальної бюджетної підтримки ЄС (на загальну суму **244** млн євро), три програм МВФ ЄС (перша програма, загальним обсягом **610** млн євро (МВФ I), була схвалена у квітні **2013** р., друга програма (МВФ II) на суму **1** млрд. євро – у травні **2014** р., третя програма, загальним обсягом **1,8** млрд. євро, у травні **2015** р.), загальний обсяг гуманітарної допомоги ЄС Україні з липня **2014** року складає близько **223** млн євро.

Таким чином, вектори розвитку держави у напрямку євроінтеграції можна визначити через програми технічної, секторальної бюджетної, фінансової, макрофінансової та гуманітарної допомоги. Розглянемо докладніше кожен із векторів [18]:

1. Технічна допомога

На сьогодні в Україні реалізуються майже **200** проектів технічної допомоги ЄС (пройшли державну реєстрацію) на загальну суму близько **262,7** млн євро, що реалізуються через національні та регіональні програми допомоги ЄС, програми прикордонного співробітництва, механізм **Twinning**, освітню програму **Tempus**, програму Всеохоплюючої інституційної розбудови та Інструмент співробітництва з ядерної безпеки.

2. Секторальна бюджетна підтримка ЄС

В Україні започатковано п'ять програм секторальної бюджетної підтримки ЄС на загальну суму **244** млн євро (включаючи **12** млн євро – компоненти технічної допомоги):

сприяння взаємній торгівлі шляхом усунення технічних бар'єрів у торгівлі між Україною та Європейським Союзом (**45** млн євро, бенефіціар – Мінекономрозвитку, департамент технічного регулювання, термін впровадження програми – **21.12.2009 – 21.12.2016**);

підтримка впровадження транспортної стратегії України (**65** млн євро, бенефіціар – Мінінфраструктури, термін впровадження програми – **21.10.2010 – 21.10.2016**);

підтримка впровадження Стратегії національної екологічної політики України (**35** млн євро, бенефіціар – Мінприроди, термін впровадження програми – **21.12.2010 – 21.10.2015**);

підтримка політики управління кордоном в Україні (**66** млн євро, бенефіціар – Держприкордонслужба, Держмитслужба, термін впровадження програми – **31.10.2011 – 31.10.2017**);

продовження підтримки реалізації Енергетичної стратегії України (**45** млн євро, бенефіціар – Міненерговугілля; термін впровадження програми – **20.12.2013 – 20.05.2020**).

3. Фінансова допомога

У **2014** р. Європейською Комісією було затверджено Стратегічні пріоритети Інвестиційного інструменту сусідства (*Neighborhood Investment Facility*) на **2014–2020** рр. У них виділено три основні сфери фінансування:

- покращення взаємозв'язку енергетичних та транспортних мереж між ЄС та країнами Сусідства (у т.ч. між самими країнами Сусідства), підвищення енергоефективності або використання відновлювальних джерел енергії. Підтримка інвестицій, які мають відношення до імплементації угод ЄС, включаючи угоди про поглиблену та всеосяжну зону вільної торгівлі (Україна, Грузія, Молдова);

- захист навколишнього середовища, у т.ч. у контексті зміни клімату;

- забезпечення сталого зростання шляхом підтримки малих та середніх підприємств, соціального сектору, а також розвитку муніципальної інфраструктури.

У рамках програми у вересні **2014** року для країн – учасниць ініціативи «Східне партнерство», що уклали з ЄС Угоди про асоціацію (Україна, Грузія, Молдова), Європейська Комісія схвалила новий Інструмент реалізації програми (*DCFTA Facility*), спрямований на покращення умов фінансування малих та середніх підприємств цих держав у процесі інтеграції до спільного ринку ЄС.

Бюджет Інструменту реалізації складає близько **150** млн євро та спрямований на фінансування пріоритетів:

- фінансове стимулювання – надання прямих інвестиційних грантів МСП (у т.ч. відшкодування частини кредиту або його ставки) для виходу на ринок ЄС;

- страхування валютних ризиків – покриття збитків, завданих коливанням курсу обміну валют із метою заохочення банків до надання кредитів у національній валюті (даний компонент використовуватиметься переважно в Україні);

- технічна допомога – фінансування консультативних послуг з питань виходу МСП на ринок ЄС, зокрема проекту ЄБРР «Підтримка малого бізнесу»;

- часткове покриття ризиків кредитування – відшкодування частини позики у зв'язку із втратою платоспроможності боржником.

Цей Інструмент впроваджуватиметься із залученням ресурсів європейських фінансових інституцій (ЄБРР, ЄІБ та визначених ними фінансових посередників із числа національних банків країн СхП).

4. Макрофінансова допомога

Із метою підтримки макроекономічної стабільності України Європейський Союз надає Україні макрофінансову допомогу (МФД). Кошти в рамках МФД виділяються для прямої бю-

джетної підтримки (покриття поточного дефіциту консолідованого бюджету), поповнення золотовалютних резервів Національного банку України.

На сьогодні Україні було виділено кошти в рамках трьох програм МФД ЄС. Перша програма, загальним обсягом **610** млн євро (МФД I), була схвалена у квітні **2013** р.; друга (МФД II) на суму **1** млрд. євро – у травні **2014** р.; третя, загальним обсягом **1,8** млрд. євро, – у травні **2015** р.

Надання допомоги здійснюється за умови успішного співробітництва з Міжнародним валютним фондом та задовільного виконання попередніх вимог програм фінансової підтримки МВФ. Окрім цього, у рамках МВФ погоджується окремий пакет попередніх умов, які передбачають проведення реформ у низці секторів економіки та державного управління – від реформування системи управління державними фінансами до реформи енергетичного сектору, податкової системи тощо. Виплати в рамках зазначених програм здійснюються рівномірними траншами за умови виконання українською стороною передбачених програмами МФД попередніх умов.

Таблиця 1

Вектори розвитку держави у напрямку євроінтеграції

Вектори розвитку	Програми допомоги ЄС	Сума фінансування
Технічний вектор	200 проектів технічної допомоги ЄС, що реалізуються через національні та регіональні програми допомоги ЄС, серед яких: - програми прикордонного співробітництва; - інструмент Twinning ; - освітні програми Tempus ; - програми Всеохоплюючої інституційної розбудови та Інструмент співробітництва з ядерної безпеки	262,7 млн євро
Секторально-бюджетний вектор	5 програм секторальної бюджетної підтримки ЄС серед яких: - сприяння взаємній торгівлі шляхом усунення технічних бар'єрів у торгівлі між Україною та Європейським Союзом (45 млн євро, бенефіціар – Мінекономрозвитку, департамент технічного регулювання, термін впровадження програми – 21.12.2009 – 21.12.2016); - підтримка впровадження транспортної стратегії України (65 млн євро, бенефіціар – Мінінфраструктури, термін впровадження програми – 21.10.2010 – 21.10.2016); - підтримка впровадження Стратегії національної екологічної політики України (35 млн євро, бенефіціар – Мінприроди, термін впровадження програми – 21.12.2010 – 21.10.2015); - підтримка політики управління кордоном в Україні (66 млн євро, бенефіціар – Держприкордонслужба, Держмитслужба, термін впровадження програми – 31.10.2011 – 31.10.2017); - продовження підтримки реалізації Енергетичної стратегії України (45 млн євро, бенефіціар – Міненерговугілля; термін впровадження програми – 20.12.2013 – 20.05.2020)	244 млн євро (включаючи 12 млн євро – компоненти технічної допомоги)
Вектор макроекономічної стабільності України	3 програми МФД ЄС: перша програма (МФД I) (з квітня 2013 р.); друга програма (МФД II) (із травня 2014 р.); третя програма (з травня 2015 р.)	610 млн євро 1 млрд. євро 1,8 млрд. євро

Гуманітарний вектор	<p>У рамках програми здійснюється взаємодія з відповідними службами і підрозділами ЄК (Гуманітарним офісом та Європейським координаційним центром реагування на надзвичайні ситуації) з метою регулярного інформування щодо переліку потреб української сторони та отримання адресної гуманітарної допомоги постраждалому населенню:</p> <ul style="list-style-type: none"> - для задоволення першочергових потреб для переміщених зі сходу України: продукти харчування, питна вода, психологічна реабілітація, медична та соціальна допомога, а також комплекс побутово-логістичних заходів; - на потреби соціальної адаптації й інтеграції внутрішньо переміщених осіб, відновлення соціальної інфраструктури та закладів охорони здоров'я в регіонах України 	223 млн євро.
---------------------	--	---------------

5. Гуманітарна допомога

У контексті залучення гуманітарної допомоги Євросоюзу для громадян України, переміщених із тимчасово окупованих територій та районів проведення АТО, а також для відновлення інфраструктури Донбасу здійснюється взаємодія із відповідними службами й підрозділами ЄК (Гуманітарним офісом та Європейським координаційним центром реагування на надзвичайні ситуації) з метою регулярного інформування щодо переліку потреб української сторони та отримання адресної гуманітарної допомоги постраждалому населенню.

Загальний обсяг допомоги ЄС Україні, що надається з липня **2014** року, наразі складає близько **223** млн євро. Допомога Євросоюзу (державами – членами ЄС та Єврокомісією) надається:

- для задоволення першочергових потреб для переміщених зі сходу України: продукти харчування, питна вода, психологічна реабілітація, медична та соціальна допомога, а також комплекс побутово-логістичних заходів;

- на потреби соціальної адаптації й інтеграції внутрішньо переміщених осіб, відновлення соціальної інфраструктури та закладів охорони здоров'я в регіонах України.

Вектори розвитку держави у напрямку євроінтеграції через реалізацію програм допомоги ЄС представлені у таблиці 1.

У рамках впровадження пакету розширеної економічної та фінансової допомоги Україні **13** травня **2014** р. у Брюсселі Прем'єр-міністром України А. П. Яценюком та Президентом ЄК Ж. М. Баррозу було підписано Угоду про фінансування Контракту для України з розбудови держави (**State Building Contract**). Сума грантових надходжень у рамках програми складає **355** млн євро. Зазначена програма стала першим випадком застосування Євросоюзом механізму загальної бюджетної підтримки третьої країни (принцип «спеціального підходу»). Пакет допомоги був сформований шляхом перерозподілу фінансових ресурсів щорічної програми дій ЄСП на **2013** р. та програми дій у рамках Європейського інструменту сусідства на **2014** р.

13.06.2014 р. надійшов перший транш (**250** млн євро) у рамках Угоди. Другий транш обсягом до **105** млн євро було перераховано **30** червня **2015** року після виконання індикаторів результативності впровадження Контракту.

Поряд із Контрактом державної розбудови між Україною та ЄС укладено угоди про фінансування:

- Рамкової програми на підтримку Угод між Україною та ЄС (бюджет **21** млн євро);
- Програми підтримки громадянського суспільства в Україні (бюджет **10,8** млн євро, з яких **10** млн євро – внесок із бюджету ЄС та **0,8** млн євро – співфінансування України);
- Програми підтримки регіональної політики України (бюджет **55** млн євро).

Враховуючи нагальні потреби у додатковій фінансовій підтримці, у травні **2015** р. ЄС схвалив додатковий пакет двосторонньої технічної допомоги для України на **2015** рік в обсязі **110** млн євро для:

- поповнення бюджету новоствореного Інструменту гарантування позик українських малих та середніх підприємств, що впроваджуватиметься ЄБРР та ЄІБ (за посередництва українських банків) як за рахунок власних ресурсів, так і з використанням регіональних програм технічної допомоги ЄС (Інструмент реалізації ПЗЗВТ, Інвестиційний інструмент сусідства);

- відшкодування 50 % вартості «вхідного квитка» для участі України у рамкових програмах ЄС «Горизонт 2020» та «КОСМЕ»;

- надання консультативної підтримки українським МСП (з питань виходу на ринок ЄС, підвищення енергоефективності, оптимізації господарської діяльності тощо), що планується здійснювати на базі існуючого проекту ЄБРР «Підтримка малого бізнесу» шляхом його розширення на 15 регіонів України;

- експертна допомога Уряду у здійсненні реформ із покращення бізнес-клімату.

Висновки. Таким чином, за векторами розвитку державного устрою України (технічним, секторально-бюджетним, макроекономічної стабільності, гуманітарним тощо) в напрямку євроінтеграції формується нова модель державного устрою, яка характеризується: поєднанням міжнародного та національного порядку денного; посиленням міжсекторальної інтеграції та чіткої політичної волі; взаємодією влади та суспільства, цілеспрямованою участю у цьому процесі громадян; безперервною взаємодією, координацією та співробітництвом; механізмами взаємної відповідальності та оцінки стану виконання; конкретними планами дій щодо реалізації положень міжнародних угод; чіткою системою моніторингу, яка забезпечує узгодженість усіх державних програм і заходів із цілями, закріпленими міжнародними угодами.

Список використаних джерел:

1. Внутрішні й зовнішні аспекти євроінтеграційної політики України : матеріали конгресу за міжнар. участю (Київ, 17 – 18 жовт. 2013 р.) / за заг. ред. Ю.В. Ковбасюка, К.О. Ващенко, І.А. Грицяка, С.В. Загороднюка. К. : НАДУ, 2013. 100 с.

2. Державне управління в умовах європейської та євроатлантичної інтеграції України: історія, теорія, методологія (Моніторинг наукових досліджень і розробок): Навчальний посібник. Ужгород: Ліра, 2007. 343 с.

3. Модернізація державного управління та європейська інтеграція України : наук. доп. / авт. кол. : Ю.В. Ковбасюк, К.О. Ващенко, Ю.П. Сурмін та ін. ; за заг. ред. д-ра наук з держ. упр., проф. Ю. В. Ковбасюка. К. : НАДУ, 2013. 120 с.

4. Палагнюк Ю. В. Державна євроінтеграційна політика України: теорія, методологія, механізми : [монографія]. Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2014. 392 с.

5. Парламентаризм та законотворення: вибрані лекції / Упорядники: О.Л. Копиленко, Є.Р. Бершеда, Ю.О. Волошин, І.М. Мищак. К. : Інститут законодавства Верховної Ради України, 2017. 498 с.

6. Руденко О.М. Державне управління та державна служба в країнах ЄС в контексті європейської інтеграції України : навч.-метод. матеріали; упоряд. І. В. Поліщук. К. : НАДУ, 2013. 68 с.

7. Червякова О. В. Зміна принципів та пріоритетів державного управління в умовах суспільних змін. Актуальні проблеми державного управління: зб.наук.пр. Х. : Вид-во ХарПІДУ-НАДУ «Магістр», 2014. Вип. 1 (45). С. 34–40.

8. Moravcsik Andrew. Europe after the Crisis: How to Sustain a Common Currency. Foreign Affairs. Vol. 91, No. 2 (May/June 2012). P. 54–68.

9. Christopher J. Bickerton, Dermot Hodson and Uwe Puetter, The New Intergovernmentalism: European Integration in the Post-Maastricht Era. Journal of Common Market Studies. Vol. 53, No. 4 (July 2015). P. 703–722.

10. Christopher Lord. Utopia or Dystopia? Towards a Normative Analysis of Differentiated Integration. Journal of European Public Policy. Vol. 22, No. 6 (2015). P. 783–798.

11. Documenti IAI 15 / 17 – september 2015. What Government for the European Union? Five Themes for Reflection and Action.

12. Demosthenes Ioannou, Patrick Leblond and Arne Niemann. European Integration and the Crisis: Practice and Theory». Journal of European Public Policy. Vol. 22, No. 2 (2015). P. 155–176.

13. Dirk Leuffen, Berthold Rittberger and Frank Schimmelfennig. Differentiated Integration. Explaining Variation in the European Union, Basingstoke, Palgrave Macmillan, 2013.

14. Geoffrey Edwards. The EU's Foreign Policy and the Search for Effect. *International Relations*. Vol. 27, No. 3 (September 2013). P. 276–291.

15. Glienicker Group, Towards a Euro Union, 18 October 2013. URL: <http://www.glienickergruppe.eu/english.html>

16. Jean-Claude Juncker et al., Completing Europe's Economic and Monetary Union, 22 June 2015. URL: http://ec.europa.eu/priorities/economic-monetary-union/docs/5-presidents-report_en.pdf

17. John Erik Fossum. Democracy and Differentiation in Europe. *Journal of European Public Policy* Vol. 22, No. 6 (2015). P. 799–815.

18. Kenneth Rapoza. Corruption Is Killing Ukraine's Economy. URL: <http://www.forbes.com/sites/kenrapoza/2016/10/14/how-corruption-corrodes-ukraines-economy/#505d01b967cf>

19. Pier Domenico Tortola. Coming Full Circle: The Euro Crisis, Integration Theory and the Future of the EU. *The International Spectator*. Vol. 50, No. 2 (June 2015). P. 125–140.

20. Sergio Fabbrini. Intergovernmentalism and Its Limits: Assessing the European Union's Answer to the Euro Crisis. *Comparative Political Studies*. Vol. 46, No. 9 (September 2013). P. 1003–1029.

21. Valerio Briani. The Costs of Non-Europe in the Defence Field, Turin and Rome, Centro Studi sul Federalismo and Istituto Affari Internazionali, April 2013. URL: <http://www.iai.it/en/node/793>

22. What Government for the European Union? Five Themes for Reflection and Action Jean Pisani-Ferry, The Euro Crisis and Its Aftermath. Oxford, Oxford University Press, 2011.

* Червякова Ольга Володимирівна – доктор наук з державного управління, доцент, головний науковий співробітник Інституту законодавства Верховної Ради України.

Стаття надійшла до редакції 5 жовтня 2018 р.

УДК 351

Галина Шаульська *

ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ КРАЇНИ

У статті досліджується сучасний стан розвитку громадянського суспільства в умовах реформування країни за економічним, політичним та соціокультурним критеріями. Враховуючи його ключову роль у системі публічного управління в умовах реформування державного управління, місцевого самоврядування, модернізації механізмів взаємодії влади і суспільства, аналіз допомагає визначити проблемні аспекти, на яких варто зосередити увагу наукової спільноти та практикам-реформаторам.

Ключові слова: громадянське суспільство, державне управління, місцеве самоврядування, система публічне управління, механізми публічного адміністрування.

Шаульська Г. Н. Гражданское общество в условиях реформирования страны.

В статье исследуется современное состояние развития гражданского общества в условиях реформирования страны по экономическим, политическим и социокультурным критериям. Учитывая его ключевую роль в системе публичного управления в условиях реформирования государственного управления, местного самоуправления, модернизации механизмов взаимодействия власти и общества, анализ помогает выделить проблемные аспекты, на которых следует сосредоточить внимание научной общественности и практикам-реформаторам.

Ключевые слова: гражданское общество, государственное управление, местное самоуправление, система публичного управления, механизмы публичного администрирования.